

SALUT MERCÈ SARSANEDAS SEDÓ, especialista en logopèdia

Logopèdia: la valoració i el tractament de les dificultats de la parla, del llenguatge i de la lectoescriptura

En el nen, el llenguatge i la parla evolucionen de forma harmònica amb la resta de capacitats cognitives i socials a casa, a l'escola i al carrer. És l'eina que serveix per comunicar-nos, per fer demandes concretes, per créixer, i, més endavant, adquirir nous coneixements a l'escola. Cada nen és diferent i també ho és la seva evolució i aparició de la parla i el llenguatge. Però cal no confondre el que poden ser les característiques evolutives individuals amb una dificultat concreta que necessiti d'ajuda o estimulació. Parlem del fet que el llenguatge pot presentar alteracions en alguna de les seves tres vessants:

- En el contingut: la representació del món dels objectes i esdeveniments de la vida del nen. Coneixement de "com funciona el món".

- En la forma: organització dels sons de la parla. A mesura que el nen creix incorpora nous fonemes que millora progressivament per anar ampliant el seu repertori fonètic, que pot acabar-se de completar als set anys. La manera com els infants organitzen els elements de la frase també té a veure amb la forma. En un inici les frases són molt simples (de dos o tres elements), però evolucionen fins a convertir-se en frases molt elaborades, amb molts elements i capaces d'expressar idees complexes.

- L'ús: té a veure amb l'ús adequat del llenguatge en funció de la situació comunicativa.

Els pares, a casa, poden intuir que alguna cosa no acaba de funcionar per la manera com parla el seu fill. Sovint és a l'escola on es detecten les dificultats relacionades amb la parla o el llenguatge, ja que el context, un entorn amb més nens, en facilita la detecció. Pot tractar-se d'un so o lletra en concret



El nou servei de logopèdia infantil s'ubica a l'Hospital de Manlleu

que mai ha acabat de sortir correctament malgrat que la resta de sons de la parla siguin normals. D'altres vegades és més d'un so el que el nen no aconsegueix produir. Però en algunes ocasions succeeix que malgrat poder articular la majoria dels sons sense gaire dificultat, la forma com es combinen no és l'adequada. Podem trobar nens amb una parla molt infantil (que no va d'acord amb l'edat cronològica) si no respecten l'estructura sil·làbica de les paraules o confonen reiteradament un so per un altre. Pot passar, també, que la manera com el nen parla sigui poc entenedora per "l'original" forma de combinar els elements de la frase.

És en aquests casos quan els logopedes, amb la seva valoració, poden concretar les dificultats reals del nen i donar pautes a casa i a l'escola que ajudin o complementin les sessions individualitzades de logopèdia.

La logopèdia també s'ocupa, juntament amb la valoració d'altres especialistes, de les dificultats concretes en la lectoescriptura. Solen manifestar-se de forma primerenca, tot just a l'escola s'inicia l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura. Però moltes vegades, si són lleus, poden passar de forma desapercibuda i manifestar-se clarament ben entrada la infància o en la preadolescència, en els cursos de cicle mitjà i superior (4t, 5è i 6è). L'angoixa que suposa a aquestes edats no poder llegir de la mateixa manera que els companys de classe pot ser molt important i afectar seriosament l'autoestima.

Les dificultats en la lectoescriptura poden concretar-se en una lectura lenta, laboriosa, amb errors, d'entonació monòtona... una escriptura amb molts errors ortogràfics i un traç poc precís, i una comprensió lectora a vegades poc eficaç. És molt important sempre, però més que mai en cursos superiors, poder arribar a un diagnòstic concret i tractar les dificultats com més aviat millor. Així mateix seran importantíssimes les pautes a donar, sobretot en l'entorn escolar perquè no es vegi afectat el rendiment de l'alumne.

